

De ziekte PRRS

Inleiding

PRRS is een wereldwijd voorkomende virusziekte die wordt veroorzaakt door het PRRS-virus. PRRS wordt gekenmerkt door vruchtbaarheidsstoornissen bij zeugen en luchtwegproblemen bij jongere varkens. Het virus is erg besmettelijk en kan in kleine hoeveelheden ziekte veroorzaken. Het virus kan zeker op grotere bedrijven gedurende meerdere jaren blijven circuleren, vooral door de aanwezigheid van dragerzeugen.

Verschijnselen

PRRS kenmerkt zich door vruchtbaarheidsstoornissen bij zeugen zoals verwerpen in het laatste derde deel van de dracht, de geboorte van zwakke en doodgeboren biggen of mummies en luchtweg aandoeningen bij jonge varkens.

Oorzaak

PRRS wordt veroorzaakt door het PRRS-virus. Van dit virus bestaan meerdere typen, zoals het Europese en het Amerikaanse virustype en vele serotypen.

Besmettingsroute

Het PRRS-virus wordt in hoofdzaak verspreid via direct contact met besmette varkens, via de mens, besmette veewagens, bedrijfsmaterialen, injectienaalden, de lucht, sperma, of stekende insecten.

Schade

PRRS veroorzaakt vooral schade wanneer tegelijkertijd ook andere infecties aanwezig zijn, zoals [Streptococcus](#) of [Mycoplasma-infecties](#). Schade treedt dan op door slechtere technische resultaten: minder geboren biggen, hogere uitval, hogere voerconversie, groeivertraging, de kosten van medicijnen en andere behandelingen en de extra arbeid die daarmee gepaard gaat.

Gevolgen voor de mens

PRRS is niet schadelijk voor de mens.

Diagnose van PRRS

PRRS is een ziekte die aan de hand van de klinische verschijnselen lastig te onderscheiden is van andere ziekten.

Verworpen biggen

PRRS kan met behulp van een PCR aangetoond worden in buikvocht. Door deze betrouwbare bepaling is onderzoek op verworpen biggen mogelijk en kan sneller uitsluitel worden gekregen over PRRS als veroorzaker van verwerpen.

Protocol bij luchtwegproblemen

Het is niet altijd duidelijk of het PRRS-virus een rol speelt bij acute luchtwegproblemen. Bloedonderzoek kan uitsluitel geven. Het is dan mogelijk om te kijken of het virus zelf of antistoffen in het bloed aanwezig zijn. Een positief resultaat van de ELISA-test duidt erop dat de dieren in contact zijn geweest met het PRRS-virus. Of PRRS ook werkelijk de veroorzaker van de problemen is, is alleen zeker als andere mogelijke ziekteverwekkers zoals APP, mycoplasma of influenza zijn uitgesloten.

Vaststellen van viruscirculatie

Wilt u weten hoe de PRRS-situatie is op een bedrijf, terwijl er geen varkens zijn met ziekteverschijnselen die kunnen wijzen op PRRS? Dan kunt U van negen biggen die negen weken oud zijn een bloedmonster onderzoeken met een PCR-test. Als in één monster virus wordt gevonden dan is het koppel en het bedrijf besmet. Als alle negen monsters negatief zijn, zijn maximaal 30% van de gespeende biggen besmet met het PRRS-virus. In dat geval is verder onderzoek naar het voorkomen van het PRRS-virus interessant. Deze informatie kan worden gebruikt bij de beslissing om de gezondheidsstatus ten aanzien van PRRS te verhogen. Ook het effect van maatregelen tegen viruscirculatie kan gemeten worden.

Risicofactoren PRRS

Om (her)besmetting tegen te gaan is een aantal maatregelen van belang, die in de praktijk ook effectief zijn tegen veel andere infecties:

- Hygiëne:
 - voorkom insleep van PRRS-virus via bezoekers: laat ze uitsluitend via de omkleedruimte op het bedrijf toe;
 - hanteer het schone-vuile weg principe;
 - leg aangevoerde gelten altijd in een quarantaineafdeling;
 - accepteer alleen veewagens die schoon en droog zijn wanneer varkens worden afgevoerd;
- Management:
 - hanteer consequent het all-in all-out principe;
 - hanteer een strikte scheiding in leeftijdsgroepen: niet terugleggen van varkens in andere afdelingen. Begin hiermee al in de kraamafdelingen;
 - zorg dat de klimaatregeling in orde is;
 - zieke dieren verwijderen uit de afdeling en niet meer terugplaatsen .
 - gebruik per toom een schone naald. PRRS is gemakkelijk via besmette naalden over te brengen
 - gebruik PRRSv vrij sperma

Aanpak van PRRS

Er zijn geen medicijnen bekend die werkzaam zijn tegen PRRS. Antibiotica kan wel worden ingezet tegen secundaire infecties. Er zijn PRRS-vaccins op de markt. Vaccinatie adviezen zijn afhankelijk van de status van de zeugenstapel. Geen van de huidige vaccins is 100% effectief tegen de besmetting van biggen met het virus in de baarmoeder. De vaccins kunnen ook niet voorkomen dat de virusuitscheiding door besmette dieren volledig wordt geblokkeerd. Wel zal het circuleren van PRRS-virus op het bedrijf verminderen. Om het effect van de toepassing van vaccins te versterken moet echter ook altijd een consequent en strak bedrijfsmanagement gehanteerd worden